

МЕТОДИ ОЦІНКИ ВПЛИВУ МІЖНАРОДНОЇ ДОПОМОГИ НА СТІЙКІСТЬ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ У ПЕРІОД ВІЙНИ

©2025 НЕЧАЄВА І. А., СОСНОВСЬКИЙ М. С.

УДК 658.1:339](477)
JEL Classification: F35; L20; D74

Нечаєва І. А., Сосновський М. С.

Методи оцінки впливу міжнародної допомоги на стійкість українських підприємств у період війни

Метою дослідження є розробка та апробація інтегрованої методики оцінки впливу міжнародної допомоги на стійкість українських підприємств у період війни, яка поєднує кількісні та якісні підходи, враховує специфіку зовнішніх ризиків і дозволяє об'єктивно визначити ефективність підтримки з боку міжнародних донорів для формування практичних рекомендацій щодо підвищення економічної стійкості бізнесу в умовах воєнного стану. У статті розглянуто сучасні підходи до оцінки впливу міжнародної допомоги на стійкість українських підприємств у період війни. Визначено, що стійкість підприємства в умовах воєнного стану є комплексною характеристикою, яка охоплює здатність до збереження основної діяльності, адаптації до змін зовнішнього середовища, підтримки фінансової стабільності, забезпечення зайнятості, розвитку інновацій та залучення інвестицій. Міжнародна допомога, що надається у вигляді фінансових грантів, пільгових кредитів, технічної підтримки та освітніх програм, відіграє ключову роль у підвищенні стійкості бізнесу в Україні. Однак класичні методи оцінки ефективності такої допомоги не враховують специфіку воєнного періоду, що зумовлює потребу у створенні адаптованої моделі аналізу. У роботі запропоновано інтегровану методику RAISE (Resilience assessment of international support effects), яка поєднує кількісний аналіз (індекс стійкості, KPI), якісні оцінки (опитування, кейси) та коригування на зовнішні фактори (безпекові, макроекономічні ризики). На прикладі підприємства ТОВ «АгроПлюс» продемонстровано застосування методики RAISE для визначення реального впливу міжнародної допомоги. Результати дослідження підтверджують, що використання комплексної моделі дозволяє об'єктивно оцінити ефективність підтримки, виявити найбільш результативні інструменти, сформулювати рекомендації для донорів, держави та бізнесу. Практична цінність методики полягає у можливості її застосування для оцінки як окремих підприємств, так і цілих секторів економіки, що особливо актуально для України в умовах воєнної нестабільності.

Ключові слова: міжнародна допомога, стійкість підприємства, воєнний стан, методика оцінки RAISE.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2025-3-202-207>

Табл.: 4. **Формул.:** 2. **Бібл.:** 10.

Нечаєва Ірина Анатоліївна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту та адміністрування, Національний університет «Запорізька політехніка» (вул. Університетська, 64, Запоріжжя, 69063, Україна)

E-mail: iryananechaeva7@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3429-7255>

Researcher ID: NRY-4566-2025

Сосновський Максим Сергійович – магістрант, Національний університет «Запорізька політехніка» (вул. Університетська, 64, Запоріжжя, 69063, Україна)

UDC 658.1:339](477)
JEL Classification: F35; L20; D74

Nechayeva I. A., Sosnovskiy M. S. The Methods for Assessing the Impact of International Assistance on the Resilience of Ukrainian Enterprises During Wartime

The aim of the research is to develop and test an integrated methodology for assessing the impact of international aid on the resilience of Ukrainian enterprises during the wartime, which combines quantitative and qualitative approaches, takes into account the specifics of external risks, and allows for an objective determination of the effectiveness of support from international donors in order to formulate practical recommendations for enhancing the economic resilience of businesses under martial law. The article examines contemporary approaches to evaluating the impact of international aid on the resilience of Ukrainian enterprises during the wartime. It is noted that the resilience of an enterprise under martial law is a complex characteristic that includes the ability to maintain core activities, adapt to changes in the external environment, support financial stability, ensure employment, foster innovation, and attract investments. International assistance provided in the form of financial grants, concessional loans, technical support, and educational programs plays a key role in enhancing the resilience of businesses in Ukraine. However, traditional methods of evaluating the effectiveness of such assistance do not take into account the specifics of wartime conditions, which necessitates the development of an adapted analysis model. This paper proposes an integrated methodology called RAISE (Resilience Assessment of International Support Effects), which combines quantitative analysis (resilience index, KPIs), qualitative evaluations (surveys, case studies), and adjustments for external factors (security, macroeconomic risks). The application of the RAISE methodology is illustrated through the example of the company «AgroPlus» LLC to determine the actual impact of international assistance. The research results confirm that the use of a comprehensive model allows for an objective assessment of support effectiveness, identifying the most effective tools, and formulating recommendations for donors, the government, and businesses. The practical value of the methodology lies in its applicability for assessing both individual enterprises and entire sectors of the economy, which is especially relevant for Ukraine in the context of wartime instability.

Keywords: international aid, enterprise resilience, martial law, RAISE assessment methodology.

Tabl.: 4. *Formulae*: 2. *Bibl.*: 10.

Nechayeva Iryna A. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of Department of Management and Administration, Zaporizhzhia Polytechnic National University (64 Universytetska Str., 69063, Ukraine)

E-mail: irynanechaeva7@gmail.com

ORCID: <http://orcid.org/0000-0003-3429-7255>

Researcher ID: NRY-4566-2025

Sosnovskiy Maksym S. – Master's Student, Zaporizhzhia Polytechnic National University (64 Universytetska Str., 69063, Ukraine)

Вступ. У сучасних умовах повномасштабної війни питання забезпечення стійкості українських підприємств набуло особливої актуальності. Втрата ринків, руйнування інфраструктури, нестача ресурсів і постійні зовнішні загрози суттєво ускладнюють ведення бізнесу. Водночас міжнародна допомога стала одним із надважливих чинників підтримки економіки України, сприяючи збереженню робочих місць, модернізації виробництва та впровадженню інновацій. Однак ефективне управління цими ресурсами потребує наявності об'єктивних інструментів для оцінки реального впливу міжнародної підтримки на стійкість підприємств. Наявні методи оцінювання, такі як логічна матриця, KPI, SWOT-аналіз, аналіз витрат і вигід, не завжди враховують специфіку воєнного періоду, що може призводити до викривлення результатів. Тому виникає необхідність у розробці адаптованої методики, яка дозволить комплексно та достовірно оцінити ефективність міжнародної допомоги в умовах воєнної нестабільності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У дослідженнях науковців стійкість підприємства розглядається

як його здатність забезпечувати безперервність основної діяльності; адаптуватися до змін у зовнішньому середовищі; зберігати або покращувати фінансові показники; забезпечувати зайнятість; розвивати інновації та залучати інвестиції [3; 9].

Міжнародна допомога відіграє надважливу роль у підтримці українських підприємств в умовах війни, у тому числі задля забезпечення їх стійкості. Вона охоплює фінансові гранти, пільгові кредити, технічну допомогу, навчальні програми тощо [4; 6; 7]. Для ефективного управління цими ресурсами важливо мати методику, яка дозволить об'єктивно оцінити вплив міжнародної допомоги на стійкість бізнесу.

У практиці міжнародного розвитку застосовуються такі методи оцінки впливу іноземної допомоги: метод логічної матриці (Logical Framework Approach, LFA) [10]; метод KPI [8]; SWOT-аналіз [5]; аналіз витрат і вигід (Cost-Benefit Analysis, CBA) [2]; метод кейс-стаді (Case Study) [1]; метод опитувань та експертних інтерв'ю [3] (табл. 1).

Таблиця 1

Основні методи оцінки впливу міжнародної допомоги на стійкість підприємств

Метод оцінки	Коротка характеристика	Переваги
Метод логічної матриці (LFA)	Побудова логічного ланцюга: ресурси → дії → результати → вплив	Системний підхід; ефективний для програм і проєктів
Метод KPI	Вимірювання змін у фінансово-економічних показниках (дохід, працевлаштування, інвестиції тощо)	Кількісний аналіз; добре підходить для оцінки фінансової стійкості
SWOT-аналіз	Оцінка внутрішніх (Strengths, Weaknesses) і зовнішніх (Opportunities, Threats) факторів	Простий, універсальний інструмент стратегічного аналізу
Аналіз витрат і вигід (CBA)	Порівняння економічних вигід і витрат отриманої допомоги	Визначає фінансову ефективність допомоги; використовується у держуправлінні
Метод кейс-стаді	Поглиблене вивчення конкретних прикладів підприємств.	Якісна оцінка впливу; ідентифікація причинно-наслідкових зв'язків
Опитування та експертні інтерв'ю	Отримання думок підприємців та експертів щодо впливу допомоги	Розкриває реальне сприйняття і суб'єктивні оцінки ефективності

Джерело: розробка авторів на основі [1–3; 5; 8; 10]

Попри ефективність цих методів, жоден з них не враховує специфіку воєнного періоду в Україні, що зумовлює необхідність розробки адаптованої моделі оцінки впливу міжнародної допомоги на стійкість підприємств.

Метою дослідження є розробка та апробація інтегрованої методики оцінки впливу міжнародної допомоги на стійкість українських підприємств у період війни, яка поєднує кількісні та якісні підходи, враховує специфіку зовнішніх ризиків і дозволяє об'єктивно визначити ефектив-

ність підтримки з боку міжнародних донорів для формування практичних рекомендацій щодо підвищення економічної стійкості бізнесу в умовах воєнного стану.

У воєнний період економічне середовище в Україні характеризується високою нестабільністю, нерівномірним доступом до ресурсів і постійними зовнішніми загрозами. За таких умов класичні методи оцінки впливу іноземної (міжнародної) допомоги втрачають точність або не відображають усі аспекти впливу.

У відповідь на ці виклики авторами була розроблена інтегрована методика RAISE (Resilience assessment of international support effects), основна ідея якої полягає у поєднанні кількісного аналізу (індекси, KPI), якісних оцінок (опитування, кейси) та коригування на зовнішні фактори, щоб об'єктивно визначити, наскільки ефективно міжнародна допомога сприяє підвищенню стійкості українських підприємств.

Розробка методики RAISE базується на міждисциплінарному підході, що поєднує теоретичні засади соціально-економічної стійкості (resilience theory), програмного (проектного) оцінювання (evaluation theory), а також методи аналізу ефективності міжнародної допомоги.

1. Теорія соціально-економічної стійкості.

Поняття «стійкість підприємства» (resilience) трактується як здатність економічного суб'єкта адаптуватися до змін, протистояти шокам, відновлюватися після кризових ситуацій і підтримувати основні функції в умовах турбулентності.

У воєнний період це поняття набуває особливої ваги, оскільки підприємства змушені не лише вижити, а й шукати шляхи адаптації до нових умов ведення бізнесу через трансформацію бізнес-моделей, диверсифікацію джерел постачання, підвищення енергоефективності, цифровізацію тощо.

Таким чином, стійкість в умовах війни стає динамічною категорією, яка має бути вимірювана та контрольована.

Методика RAISE пропонує індексне оцінювання стійкості (RI), засноване на вимірюванні змін ключових показників підприємства (дохід, зайнятість, інвестиції, інноваційність, експорт). Відповідно, стійкість розглядається не як статичний стан, а як вектор змін і адаптації у відповідь на зовнішній тиск.

2. Теорія програмного оцінювання.

Методика RAISE інтегрує елементи програмно-орієнтованого оцінювання ефективності міжнародної допомоги, що базується на принципах логічної рамки (Logical Framework Approach), а також підходів Theory of change та Results-based management (RBM), які активно використовуються міжнародними організаціями.

Компоненти Attribution analysis (A) та Impact mapping (I) у структурі RAISE відповідають вимогам до верифікації причинно-наслідкових зв'язків, а також забезпечують вимірюваність результатів на рівні впливу (impact), що є обов'язковою складовою у сучасних донорських звітах.

Інструмент Stakeholder feedback (S) спирається на принципи участі бенефіціарів у процесі оцінки, що підвищує достовірність і релевантність отриманих даних. Цей підхід узгоджується з концепцією Participatory evaluation та форматом 360-градусного зворотного зв'язку.

3. Підходи до вимірювання ефективності допомоги.

Оцінювання ефективності міжнародної допомоги в економіках, що постраждали від конфлікту, потребує врахування зовнішніх ризиків, які не залежать від дій підприємства чи донорів, але суттєво впливають на результати. Методика RAISE враховує це через компонент External factors calibration (E) – коригування на фактори, що перебувають поза контролем суб'єкта, зокрема військові дії, інфляцію, енергетичну нестабільність тощо.

Компоненти методики RAISE:

1. RI – Resilience index (індекс стійкості) обчислюється за формулою (1).

$$R_1 = w_1 \cdot \Delta Revenue + w_2 \cdot \Delta Employment + w_3 \cdot \Delta Export + w_4 \cdot Investment_{growth} + w_5 \cdot Innovation Rate \quad (1)$$

де w_1, w_2, w_3, w_4, w_5 – вагові коефіцієнти;

$\Delta Revenue$ – приріст доходу;

$\Delta Employment$ – зміна кількості працівників;

$\Delta Export$ – зміна обсягу експорту;

$Investment_{growth}$ – динаміка інвестицій;

$Innovation Rate$ – частка інноваційних продуктів/послуг.

Оптимальне значення індексу стійкості (RI) в методіці RAISE значною мірою залежить від контексту дослідження, але його можна інтерпретувати за умовною шкалою на основі балів, отриманих за всіма складовими індексу.

У межах запропонованої формули, де RI розраховується як зважена сума приросту основних показників, максимально можливе значення становить 100 балів (табл. 2);

2. A – Attribution analysis (аналіз атрибуції) – порівняння групи підприємств, які отримували допомогу (тестова група), з подібними підприємствами, які не отримували її (контрольна група);
3. I – Impact mapping (картування впливу) – візуалізація напрямків впливу міжнародної допомоги (економічний, соціальний, технологічний тощо);
4. S – Stakeholder feedback (зворотний зв'язок) – проведення анкетування та інтерв'ю з представниками підприємств, що отримали допомогу, а також з донорами і місцевою владою;

Таблиця 2

Рекомендована шкала оцінки індексу стійкості (RI)

Значення RI	Рівень стійкості	Інтерпретація
0–30 балів	Низький рівень стійкості	Міжнародна допомога мала слабкий або відсутній ефект, підприємство залишається вразливим
31–60 балів	Середній рівень стійкості	Частковий позитивний вплив, потрібні додаткові заходи або покращення умов
61–80 балів	Високий рівень стійкості	Допомога дала відчутний результат, підприємство стало помітно більш стійким
81–100 балів	Дуже високий рівень стійкості (еталонний)	Максимально ефективне використання допомоги, має потенціал до масштабування

Джерело: розробка авторів

5. E – External factors calibration (зовнішнє коригування) – введення коефіцієнта впливу зовнішніх факторів (бойові дії, інфляція, валютні ризики), який дозволяє скоригувати результати (формула (2)).

$$RI_{adjusted} = RI \cdot \Delta R(1 - EFC), \quad (2)$$

де EFC – коефіцієнт зовнішніх ризиків (0–1).

60–80 балів $RI_{adjusted}$ – оптимальне цільове значення, яке вказує на ефективне використання допомоги та стабілізацію підприємства в умовах війни, з урахуванням зовнішніх ризиків.

Якщо підприємство набирає понад 80 балів, це може свідчити про системний підхід до використання допомоги; додаткові позитивні чинники (ефективний менеджмент, інноваційність); можливість масштабування або повторного фінансування.

Таким чином, методика RAISE є гібридною моделлю оцінювання, яка поєднує кількісний аналіз результатів (через індекс стійкості), забезпечує атрибуцію змін (через порівняння з контрольними підприємствами), враховує суб'єктивну оцінку ефектів (через опитування), адаптується до умов високої невизначеності і ризику. Теоретична основа RAISE формує нову парадигму оцінювання стійкості бізнесу в умовах війни, орієнтовану на практичне застосування результатів для управлінських рішень, політик відновлення та донорського планування.

Однак для забезпечення достовірності та ефективності оцінювання слід:

- використовувати перевірені та стандартизовані джерела даних;
- залучати незалежних експертів до оцінювання якісних компонентів;

- адаптувати методику під конкретні галузеві та регіональні контексти;
- передбачати можливість поетапного оновлення оцінки з урахуванням динаміки зовнішнього середовища.

Викладення основного матеріалу. Застосування методики RAISE для оцінки впливу міжнародної допомоги пропонуємо на прикладі вітчизняного підприємства ТОВ «АгроПлюс» (назва умовна), яке отримало грант від міжнародної організації на модернізацію виробництва в умовах війни.

ТОВ «АгроПлюс» – середнє сільськогосподарське підприємство з області в центрі України, яке у 2023 р отримало грант у розмірі 50 000 євро від Програми підтримки малого бізнесу (EU4Business) для закупівлі сучасного фасувального обладнання та підвищення енергоефективності.

Оцінка за методикою RAISE:

1) R – Resilience Index (індекс стійкості).

Порівнюємо основні показники до (2022 р.) та після (2024 р.) отримання допомоги (табл. 3).

2) A – Attribution analysis.

Порівняння з контрольним підприємством такого ж розміру (умовно ТОВ «ЗерноЛідер»), яке не отримувало допомоги (табл. 4).

Позитивна динаміка ТОВ «АгроПлюс» суттєво перевищує показники підприємства без допомоги, а отже, підтверджується позитивний вплив міжнародної підтримки.

3) I – Impact mapping (картування впливів).

Виявлені напрями впливу:

- економічний ефект: зростання виробництва, доходу, рентабельності;

Таблиця 3

Порівняння основних показників діяльності ТОВ «АгроПлюс» до (2022 р.) та після (2024 р.) отримання міжнародної допомоги

Показник	2022 р.	2024 р.	Зміна (Δ)	Вага (w)	Бал (Δ × w)
Дохід (млн грн)	18	25	+38,9%	0,3	11,67
Працівники (осіб)	26	30	+15,4%	0,2	3,08
Обсяг експорту (млн грн)	1,2	2,5	+108%	0,2	21,6
Інвестиції (млн грн)	0,9	2,0	+122%	0,2	24,4
Інноваційність (оцінка 0–10)	3	7	+133%	0,1	13,3
Σ Індекс стійкості (RI)					74,05

Джерело: розробка авторів

Таблиця 4

Порівняння основних показників діяльності ТОВ «АгроПлюс» (з допомогою) та ТОВ «ЗерноЛідер» (без допомоги)

Показник	ТОВ «АгроПлюс»	ТОВ «ЗерноЛідер»
Дохід (млн грн)	+38,9%	+12,4%
Працівники (осіб)	+15,4%	+4,3%
Обсяг експорту (млн грн)	+108%	+25%
Інвестиції (млн грн)	+122%	0
Інноваційність (оцінка 0–10)	+133%	0

Джерело: розробка авторів

- технологічний ефект: впровадження сучасного фасувального обладнання;
- соціальний ефект: створення нових робочих місць;
- екологічний ефект: зменшення витрат енергії на 17% після модернізації.

Для візуалізації на цьому етапі можна побудувати діаграму Ішікави або карту причинно-наслідкових зв'язків. Зокрема, Ішікава-діаграма у межах Impact mapping дозволяє визначити усі можливі джерела проблем із впливом допомоги, систематизувати причини за категоріями, розробити цілеспрямовані рішення, спираючись на глибокий аналіз.

4) S – Stakeholder feedback (зворотний зв'язок).

Результати опитування:

- 92% співробітників зазначили покращення умов праці;
- керівництво оцінило допомогу як «критично важливу для збереження бізнесу»;
- локальні партнери зацікавилися масштабуванням досвіду.

5) E – External factors calibration (зовнішнє коригування).

Враховано зовнішні ризики (вплив воєнних дій, інфляція, перебої з електроенергією):

- загальний коефіцієнт зовнішніх впливів EFC = 0,15;
- $RI_{adjusted} = 74,05 \cdot (1 - 0,15) = 62,94$.

Отже, за результатами проведених розрахунків відповідно до запропонованої методики RAISE можна зробити такі висновки:

- індекс стійкості підприємства значно зріс завдяки міжнародній допомозі;
- позитивні ефекти підтверджені даними порівняння та опитуваннями;
- методика дозволила відфільтрувати «чистий» ефект допомоги від зовнішніх впливів.

Висновки. З метою повноцінного відображення впливу міжнародної допомоги в роботі запропоновано методику RAISE, яка об'єднує кількісні та якісні елементи аналізу та має безумовні переваги:

1. *Інтегративність.* Методика поєднує елементи економічного аналізу, соціологічного дослідження та стратегічного оцінювання, що забезпечує комплексний підхід до оцінки впливу.
2. *Адаптованість до умов війни.* На відміну від стандартних моделей, RAISE враховує зовнішні макроекономічні та безпекові ризики (через компонент E – External factors calibration), які значною мірою впливають на бізнес в Україні.
3. *Орієнтація на результат.* За рахунок індексу стійкості (RI) забезпечується кількісний вимір ефективності допомоги, що є важливим для звітності перед донорами та державними органами.
4. *Верифікація впливу (A – Attribution analysis).* Порівняння з контрольними підприємствами дає змогу уникнути хибних висновків і реально оцінити причинно-наслідкові зв'язки.
5. *Гнучкість і масштабованість.* Методика може застосовуватись як для окремих підприємств, так і для цілих секторів економіки або регіонів.

6. *Практичність і прикладна цінність.* Завдяки зворотному зв'язку з бенефіціарами (S – Stakeholder feedback) можна виявити слабкі місця програм підтримки, адаптувати їх до реальних потреб бізнесу.

Очікуваними результатами застосування методики RAISE будуть визначення реального впливу міжнародної допомоги на економічну стійкість, виявлення найефективніших інструментів підтримки, формування рекомендацій для донорів, уряду та самих підприємств. RAISE – це не тільки система оцінки, а інструмент управління міжнародною допомогою, орієнтований на результат, прозорість та ефективність. Її впровадження дозволить не лише фіксувати вплив, а й покращувати стратегії підтримки українського бізнесу в умовах надзвичайної нестабільності.

Попри очевидні переваги, ми вбачаємо низку обмежень, які необхідно враховувати при практичному використанні RAISE.

1. Залежність від якості вхідних даних. Компонент Resilience Index (RI) передбачає використання фінансових, виробничих та інноваційних показників підприємства. У випадку недоступності, спотвореності або неповноти даних розрахунок індексу може втратити точність. Особливо це стосується підприємств, які не ведуть регулярну звітність.
2. Суб'єктивність експертних оцінок. Компоненти Stakeholder Feedback (S) та частково Impact Mapping (I) базуються на даних опитувань, інтерв'ю та якісному аналізі. Це створює ризик упереджених оцінок, особливо в умовах високої зацікавленості бенефіціарів у демонстрації позитивного ефекту. Щоб мінімізувати цю загрозу, доцільно залучати незалежних оцінювачів.
3. Складність точного визначення зовнішніх факторів (EFC). Компонент External Factors Calibration (E) передбачає введення коефіцієнта зовнішніх ризиків. Визначення цього коефіцієнта може бути складним для стандартизації, оскільки ступінь впливу зовнішніх шоків варіюється залежно від регіону, галузі, розміру підприємства тощо.
4. Неуніверсальність для всіх типів підприємств. Вважаємо, що методика найбільш ефективна для малих і середніх підприємств (МСП), які отримували цільову міжнародну підтримку (гранти, кредити, технічну допомогу); ведуть офіційну звітність; мають можливість фіксації змін у виробничих і фінансових показниках. Менш релевантною методика може бути для мікропідприємств, які не мають формалізованої звітності; компаній з чисто цифровими або креативними бізнес-моделями, де класичні KPI складно застосувати; підприємств державного сектору, де результати значною мірою залежать від політичних рішень.
5. Часовий горизонт оцінки. RAISE надає оцінку ефективності допомоги в середньостроковій перспективі (1–2 роки після отримання підтримки). Для довгострокових ефектів (структурні зміни, зміцнення ринку тощо) потрібне повторне вимірювання та доповнення іншими підходами.

З огляду на перспективу завершення активної фази війни в Україні, на передній план виходять завдання не лише збереження стійкості підприємств, а й забезпечення довгострокового економічного відновлення, структурної трансформації та сталого розвитку. У цьому контексті постає питання адаптації наявних антикризових методик оцінювання, зокрема таких, як RAISE, до нових викликів постконфліктного середовища, що відрізняється іншою структурою ризиків, інституційними умовами та очікуваннями донорів.

Виходячи з цього напрямками подальших досліджень є розробка підходів до модифікації методики RAISE для оцінки ефективності міжнародної допомоги в поствоєнний період, з урахуванням завдань відновлення, реінтеграції деокупованих територій, розвитку людського капіталу та сталості бізнес-моделей.

ЛІТЕРАТУРА

1. Боняр С. М., Харчук О. Г. Досвід підвищення конкурентоспроможності транспортно-логістичних підприємств країн ЄС для адаптації в Україні.

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14535186>

2. Кібук Т. Класифікація основних видів аналізу вигід та витрат. *Економіка та суспільство*. 2021. № 26.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-35>

3. Костенко Ю., Короленко О., Гузь М. Аналіз фінансової стійкості підприємства в умовах воєнного стану. *Економіка та суспільство*. 2022. № 43.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77>

4. Мороз Н. В., Косик В. М. Фінансова допомога Україні від міжнародних партнерів у період війни. *Проблеми сучасних трансформацій. Серія: економіка та управління*. 2022. № 5.

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-08-01>

5. Нагорна І. В., Степанчук О. О. Стратегічний аналіз фінансової стійкості підприємства. *Ефективна економіка*. 2020. № 11. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8356>

6. Нечаєва І. А., Сосновський М. Інструменти цифрового моніторингу впливу міжнародної допомоги на стійкість українських підприємств у період війни // *Цифрова економіка : зб. матеріалів III Міжнар. наук.-практ. конф. (Київ, 5–6 черв. 2025 р.)*. Київ : КНЕУ, 2025. С. 309–314.

DOI: <https://doi.org/10.33111/978-966-926-559-3>

7. Міжнародна фінансова підтримка відіграє важливу роль у підтримці економіки України // Комітет з питань економічного розвитку. URL: https://komprompol.rada.gov.ua/news/main_news/73911.html

8. Поліщук Є. А., Іващенко А. І. Методика розрахунку ключових показників ефективності (KPI) використання різних фінансово-кредитних інструментів підприємствами МСБ. *Ефективна економіка*. 2019. № 2.

DOI: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6879>

9. Степаненко О., Канельська А. Фінансова стійкість підприємств в період воєнного стану: ризики, загрози, шляхи їх подолання. *Підприємництво та інновації*. 2024. № 33. С. 123–130.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/33.21>

10. Des Gasper. Logical frameworks: problems and potentials. Institute of Social Studies, PO Box 29776, NL-2502 LT, The Hague. 2000. URL: https://www.researchgate.net/profile/Des-Gasper/publication/258405627_Gasper_LogFrameApproach_2000/links/00463528252675fe8a000000/Gasper-LogFrameApproach-2000.pdf

REFERENCES

Boniar, S. M., & Kharchuk, O. H. (n.d.). *Dosvid pidvyshchennia konkurentospromozhnosti transportno-lohistychnykh pidpriemstv krain YeS dlia adaptatsii v Ukraini* [Experience of increasing the competitiveness of transport and logistics enterprises of EU countries for adaptation in Ukraine].

DOI: <https://doi.org/10.5281/zenodo.14535186>

Des Gasper. (2000). *Logical frameworks: problems and potentials*. Institute of Social Studies, The Hague. Retrieved from https://www.researchgate.net/profile/Des-Gasper/publication/258405627_Gasper_LogFrameApproach_2000/links/00463528252675fe8a000000/Gasper-LogFrameApproach-2000.pdf

Kibuk, T. (2021). *Klasyfikatsiia osnovnykh vydiv analizu vyhid ta vytrat* [Classification of the main types of cost-benefit analysis]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 26.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-26-35>

Komitet z pytan ekonomichnoho rozvytku. (n.d.). *Mizhnarodna finansova pidtrymka vidihraie vazhlyvu rol u pidtrymtsi ekonomiky Ukrainy* [International financial support plays an important role in supporting the Ukrainian economy]. Retrieved from https://komprompol.rada.gov.ua/news/main_news/73911.html

Kostenko, Yu., Korolenko, O., & Huz, M. (2022). *Analiz finansovoi stiiikosti pidpriemstva v umovakh voiennoho stanu* [Analysis of the financial stability of the enterprise in the conditions of martial law]. *Ekonomika ta suspilstvo*, 43.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2022-43-77>

Moroz, N. V., & Kosyk, V. M. (2022). *Finanova dopomoha Ukraini vid mizhnarodnykh partneriv u period viiny* [Financial assistance to Ukraine from international partners during the war]. *Problemy suchasnykh transformatsii. Seriia: ekonomika ta upravlinnia*, 5.

DOI: <https://doi.org/10.54929/2786-5738-2022-5-08-01>

Nahorna, I. V., & Stepanchuk, O. O. (2020). *Stratehichniy analiz finansovoi stiiikosti pidpriemstva* [Strategic analysis of the financial stability of the enterprise]. *Efektivna ekonomika*, 11. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=8356>

Nechaieva, I. A., & Sosnovskiy, M. (2025). *Instrumenty tsyfrovoho monitorynhu vplyvu mizhnarodnoi dopomohy na stiiikist ukrainskykh pidpriemstv u period viiny* [Tools for digital monitoring of the impact of international aid on the sustainability of Ukrainian enterprises during the war]. *Tsyfrova ekonomika : zb. materialiv III Mizhnar. nauk.-prakt. konf.* (pp. 309–314). Kyiv: KNEU.

DOI: <https://doi.org/10.33111/978-966-926-559-3>

Polishchuk, Ye. A., & Ivashchenko, A. I. (2019). *Metodyka rozrakhunku kliuchovykh pokaznykiv efektyvnosti (KPI) vykorystannia riznykh finansovo-kredytnykh instrumentiv pidpriemstvamy MSB* [Methodology for calculating key performance indicators (KPI) of using various financial and credit instruments by SMEs]. *Efektivna ekonomika*, 2. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=6879>

Stepanenko, O., & Kanelska, A. (2024). *Finanova stiiikist pidpriemstv v period voiennoho stanu: ryzyky, zahrozy, shliakhy yikh podolannia* [Financial stability of enterprises during martial law: risks, threats, ways to overcome them]. *Pidpriemnytstvo ta innovatsii*, 33, 123–130.

DOI: <https://doi.org/10.32782/2415-3583/33.21>

Стаття надійшла до редакції 17.07.2025 р.

Статтю прийнято до публікації 01.08.2025 р.